

088. Abbé Pierre, à brûle-pourpoint, het bal masqué, het asfyxiëren en een paar calvadostjes

1. België is het land van de op- en afcentiemen. Wij Hollanders, kaaskoppen, zeggen opcenten. De centime (centiem) was trouwens het honderdste deel van de Belgische frank, de BEF.
2. A propos, had u maar 20 à 25 fouten in het vorige dicteegewrocht? Onze abbé Pierre zou u hebben bewonderd onder zijn abat-jour. A bis ou à blanc is het een abject hersenspinsel, u à bout portant – ook wel: à brûle-pourpoint – te vragen of u te gelegener tijd de honneurs – mits u geen last hebt van absence d'esprit – waar te nemen en de actionaire – zij laat u groeten – à bras ouverts te ontvangen. Gaf u à corps perdu – halsoverkop – acte de présence bij het zware accouchement? Men komt à court d'argent nog weleens tot een acte gratuit. Bent u al à faire genomen toen u afebriel was en de storting voor uw studiebeurs – à fonds perdu – ontving?
3. Het gouvernement verstrekt u die à grands frais om de lessen bij uw agrégé te volgen, al was daar niet à huis clos over vergaderd. Het lijstje met 'à la' is vrij lang. We geven een korte selectie: à la belle étoile, à la crème, à la façon de Venise, à la sardine en à la tartare.
4. Het geschil over de amant de coeur of amant attitré werd à main armée bloedig beslecht.
5. A mon avis ben jij een âme de boue, al vind je zelf à merveille dat je een uit duizenden bent.
6. Vooraf was er een amuse-gueule (appetizer) en een blini, een boekweitpannenkoekje.
7. Na het accident op de kruising à niveau ging het slachtoffer à pas comptés of à pas de géant – dat weet ik niet meer – à outrance over tot het geven van een résumé, een aperçu van het voorval.
8. Vanaf 2007 is de kip kerrie spelmatig in de kipkerriesalade terechtgekomen. Die bevulde de pullover.
9. Voor Christus wordt tot v.C. of v.Chr. afgekort. Sinologen, japanologen, rinologen en sovjetologen voerden een polyloog, een groeps gesprek, elk over de eigen aspecten van het stenen tijdperk. China, Japan en de Sovjet-Unie kwamen daarbij uitgebreid aan de orde.
10. Een speciaal soort whizzkid is het digikid, opgegroeid en helemaal vertrouwd met internet.
11. Après tout, after all, was het (de) après-ski toch nog een éclatant succes. Werk voor claqueurs!
12. In het dierenasiel vond asfyxiëren plaats: het door inademing van gassen doen stikken.
13. Een bevalling à terme moet niet geatermoyeerd worden, maar à tout prix à tête reposée plaatsvinden. Toen de maaltijd au bain-marie opgewarmd werd, scheurde de bain-mariepan.
14. Avant-corps, risaliet, puce betekent vlokleurig en avant-propos woord vooraf.
15. Hij bleef – badinage à part – bloedserius en werd ook door anderen au sérieux genomen.
16. Het bal masqué was tevens bal champêtre. De aanwezigen kwamen per ballon captif.
17. De bas-bleu, de blauwkous, moest niets hebben van keukenbrigades (-brigaden) en keukenmeiden.
18. Al doe je aan bel-esprit en bellettrie, eten moet je ook, bijvoorbeeld Chinese bêche de mer.
19. Zou een blanc-bec blanc de blancs lusten en ook nog een blanc-seing, een getekende, maar niet-ingevulde volmacht of akte willen afgeven? De bonheur(-du-jour) werd bon gré, mal gré gekocht. De bonhomme was een bon enfant, wiens bonhomie wijd en zijd bekend was.
20. In de calèche werd heel wat sarcastische calomnie geuit onder een paar calvadostjes.
21. Na de passage van een camion-citerne en een camionette gingen ze cancaneren, de cancan dansen.
22. Met een capote anglaise probeerde de rasechte Engelsman toename van het ras voor te zijn.
23. De cérémonie protocolaire was een heuse ceremonie, mét tricolore en Marseillaise.
24. Na het diner met veel charlatanerie en ook nog een chasse-cousin vergoedde de charlotte-russe veel.
25. De cocasse clochard zat op zijn salet. Hij bereed zijn stokpaardje, zijn cheval de bataille.
26. Crème fouettée en crème fraîche zijn de crème de la crème, net als croque-monsieur.

27. Het defilé voerde langs de (het) dessus-de-porte. Plaisir (Douceur) de vivre is het zachte genot van te leven.
28. Ik kwam naar het dictee, zag de moeilijkheidsgraad ervan en overwon mijn grote angst.

Rein Leentfaar